

KRAJSKÁ KNIŽNICA v ŽILINE

**Mestské a obecné knižnice
v okresoch Žilina a Bytča**

v roku 2014

2015

Vážení zástupcovia miest a obcí, vážené kolegyne knihovníčky,
kolegovia knihovníci.

Podpora kultúry, a teda aj knižnice vo Vašej obci alebo v meste zaiste patrí aj Vaším prioritám. Existencia knižnice v obci a jej úroveň do veľkej miery závisia práve od Vášho záujmu a vzťahu k tejto inštitúcii. Základom dobre fungujúcej knižnice je však jej primerané financovanie, o ktorom hovorí aj smernica IFLA (Medzinárodná federácia knižničných združení a inštitúcií): „Verejná knižnica a jej knižničné služby sú dlhodobou investíciou v prospech komunity a mali by byť primerane financované. Bez primeraného financovania nemožno z dlhodobého hľadiska rozvíjať stratégiu poskytovania knižničných služieb a efektívne využívať dostupné zdroje... Poskytovanie finančných prostriedkov je potrebné nielen vtedy, keď sa knižnica zriaďuje, ale aj počas jej kontinuálnej prevádzky, má byť trvalé a pravidelné“ *.

V neposlednom rade úroveň knižnice a jej služieb je aj odrazom práce a záujmu konkrétneho knihovníka, ktorý, ak má ku knihám a knižnici dobrý vzťah, dokáže svojim úsilím a využitím všetkých dostupných možností zabezpečiť primerané fungovanie knižnice ako kultúrnej inštitúcie, ktorá môže slúžiť všetkým obyvateľom obce, či mesta.

Krajská knižnica v Žiline aj po schválení nového Zákona č. 126/2015 o knižniciach s platnosťou od 1. júla 2015 zostáva aj naďalej metodickým pracoviskom a poradcom mestským a obecným knižniciam: „Regionálna knižnica poskytuje metodickú pomoc a poradenské služby obecným knižniciam, mestským knižniciam, školským knižniciam, špeciálnym knižniciam a ich zriaďovateľom v regióne a upozorňuje ich na nedostatky v poskytovaní knižnično-informačných služieb“.**

Krajská knižnica v Žiline má záujem, aby knižnice v obciach a mestách nášho regiónu pracovali a poskytovali kvalitné knižnično-informačné služby, preto si dovoľujeme Vás upozorniť na to, že sme pripravení Vám pomôcť a poradiť, či už odbornou radou, pomocou pri revíziách knižného fondu alebo možnosťou využitia výmenných fondov pre obecné knižnice. Metodické pracovisko Krajskej knižnice v Žiline Vám ponúka pomoc aj pri spracovaní projektov do grantových schém, predovšetkým na Ministerstvo kultúry SR, za účelom vylepšenia finančnej situácie knižníc.

Krajská knižnica v Žiline a jej metodické pracovisko má snahu oceniť aj dobré knižnice, ktoré dlhodobo a na úrovni poskytujú kvalitné knižnično-informačné služby, preto po prvýkrát v roku 2015 vyhlásilo súťaž Knižnica Horného Považia 2014 a ocenilo Obecnú knižnicu v Strečne za poskytovanie dlhoročných kvalitných knižničných služieb. V tejto aktivite plánujeme pokračovať aj v nasledujúcich rokoch aby sme poukázali na skutočnosť, že aj v našom regióne pracujú vynikajúce knižnice, ktoré sú hodné nasledovania.

Aj keď žijeme v dobe internetu, mobilov a tabletov a knižniciam to na návštevnosti nepridáva, stále platí, že kniha to je tajomstvo a zážitok a knižnica je inšpirácia a bezpečné miesto... Prajeme aj Vaším knižniciam aby boli navštevovanými, bezpečnými a inšpiratívnymi miestami pre všetkých obyvateľov Vašich miest a obcí.

« Správna knižnica nemusí byť veľká ani krásna. Nemusí mať najväčšie technické vymoženosti, najvýkonnejší personál, ani najviac čitateľov. Taká správna knižnica sa stane natoľko súčasťou komunity, že je neodmysliteľná. Dobrá knižnica je taká, ktorú si nikto nevšimne, lebo je vždy tam a poskytuje čitateľom, čo potrebujú. »
(Vicky Myronová : Dewey, kocúr v knižnici, Ikar 2009)

- * Financovanie knižnice. In Smernica IFLA pre služby verejných knižníc 2010. Bratislava:Spolok slovenských knihovníkov, 2011, s. 46-47.
- ** Verejná knižnica § 9, ods. 5, písm. f. In Zákon č. 126/2015 o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z.z. o múzeách a o galériách a ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z.z.

Obecní knihovníci,
prihláste sa do súťaže:

KNIŽNICA HORNÉHO POVAŽIA 2015

nech sa Vaša knižnica
stane najlepšou knižnicou Horného Považia.

Krajská knižnica v Žiline vyhlásila v roku 2014 pre verejné knižnice okresov Žilina a Bytča 1. ročník súťaže KNIŽNICA HORNÉHO POVAŽIA.

Titul KNIŽNICA HORNÉHO POVAŽIA 2014 získala
Obecná knižnica v Strečne.

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj

Krajská knižnica v Žiline udeľuje

KRAJSKÁ KNIŽNICA V ŽILINE

titul

KNIŽNICA HORNÉHO POVAŽIA 2014

*Obecnej knižnici
v Strečne*

Tvoja knižnica je tvojím rajom (Erasmus)

V Žiline dňa 30.4.2015

Mgr. Katarína Šušoliaková
riaditeľka Krajskej knižnice v Žiline

STAV VEREJNÝCH KNIŽNÍC V OKRESE ŽILINA V ROKU 2014

1. Počet obyvateľov v okrese Žilina celkom *	155 154
*(údaje o obyvateľoch použité z oficiálnej štatistiky k 30.10.2014)	
2. Počet obyvateľov v okrese Žilina (bez Žiliny)	73 881
3. Počet obyvateľov v okresnom sídle	81 273
4. Počet školopovinných detí v okrese	12 775
	(12 845 v roku 2013)
5. Počet školopovinných detí v okresnom sídle	6 837
	(6 668 v roku 2013)
Počet školopovinných detí v okrese bez okresného sídla	5 938
6. Počet obcí v okrese	51
7. Počet verejných knižníc v okrese	50 + 3 pob.
z toho	
- mestské knižnice	2 + 0 pob.
- s profesionálnym knihovníkom	3 + 0 pob.
- s dobrovoľným knihovníkom	45 + 3 pob.
8. V roku 2014 nebola zrušená žiadna knižnica.	
9. V okrese Žilina dlhodobo nepracujú knižnice v Divinke, v Ovčiarsku, v Lietavskej Závadke, v Hôrkach, vo Višňovom a v Čičmanoch.	
10. K stagnujúcim knižniciam v Dolnom Hričove a v Šuji sa pridali v roku 2014 knižnice v Divine a v Lutišiach, pretože v sledovanom roku nevykázali žiadnu výpožičnú činnosť.	
11. V sledovanom roku 2014 nedostalo finančné prostriedky od zriaďovateľov na nákup nových kníh a periodík 9 pracujúcich obecných knižníc: Bitarová, Ďurčiná, Fačkov, Kotrčiná Lúčka, Malá Čierna, Mojš, Podhorie, Stráža a Veľká Čierna.	
12. Mzdu, resp. odmenu knihovníka vykázali všetky pracujúce knižnice v okrese Žilina.	
13. V okrese Žilina poskytuje v priestoroch knižnice prístup na internet 18 knižníc, a to v obciach: Dolná Tižina, Gbeľany, Korská, Krasňany, Kunerad, Lietava, Lietavská Svinná-Babkov, Nededza, Podhorie, Porúbka, Rajec, Rajecké Teplice, Stránske, Strečno, Terchová, Teplička nad Váhom, Veľká Čierna a Zbyňov.	

1. Knižničné fondy - prehľad štatistických údajov

	2013	2014	rozdiel
Knižničné fondy celkom	218 155	205 897	-12 258
Zloženie knižničných fondov:			
odborná pre dospelých	40 478	37 804	- 2 674
krásna pre dospelých	94 887	91 500	- 3 387
odborná pre deti	7 732	7 314	- 418
krásna pre deti	75 058	69 279	- 5 779
z toho špec. dokumenty	0	0	0
počet zväzkov na 1 obyvateľa	2,97	2,78	- 0,19
počet zväzkov na 1 používateľa	54,06	53,27	- 0,79
prírastok KF	3 042	2 820	- 222
z toho - kúpou	1 416	1 706	+ 290
- darom + náhradou	1 626	1 114	- 512
úbytok KF	2 744	3 411	+ 667
Skutočný /čistý/ prírastok	298	- 591	- 293
počet titulov dochádzajúcich periodík	57	57	0
Počet KJ spracovaných automatizovane	33 011	29 730	- 3 281

V okrese Žilina knižničný fond mestských a obecných knižníc (bez dlhodobopracujúcich a stagnujúcich knižníc) tvorí 205 897 knižničných jednotiek, čo je 2,78 zväzku na 1 obyvateľa. Prírastok knižničných jednotiek (KJ) získaných **kúpou** bol v r. 2014 vyšší o 17 % ako v roku 2013. Do fondu knižníc pribudli knihy aj formou daru a ich počet bol o 592 KJ nižší ako získaných kúpou.

Početne najvyššie prírastky kúpou mali v roku 2014 knižnice v Tepličke nad Váhom 318 KJ, v Gbeľanoch 206 KJ, v Strečne 154 KJ, v Krasňanoch 122 KJ, Rajci 110 KJ, v Kunerade 88 KJ a v Lietave 70 KJ.

V prepočte prírastkov kúpou na 100 obyvateľov obce alebo mesta by poradie vzhľadom k značným rozdielom v počte obyvateľov sídiel knižníc vyzeralo inak: najlepší prírastok pri tomto prepočte mali v Gbeľanoch (16,87 KJ), v Kľačiacoch (11,36 KJ), v Kunerade (8,91 KJ), v Krasňanoch (5,89 KJ) a v Lysici (5,94 KJ). Vymenovali sme len knižnice, ktoré nakúpili najviac; ostatné knižnice mali prírastky pod 5 KJ na 100 obyvateľov.

V roku 2014 bolo v knižniciach okresu Žilina vyradených 3 411 KJ, čo je o 19,5 % viac kníh ako v roku 2013. Vyradovanie opotrebovaných, neaktuálnych a starých kníh v obecných knižniciach je potrebné, pretože sa tým uvoľňuje priestor pre novo nakúpenú literatúru, ktorú zaiste používatelia viac preferujú. Najvyšší úbytok kníh bol zaznamenaný v MsK Rajec (2 107 KJ). Vyššie úbytky boli tiež v knižniciach v Lietave (805 KJ), v Gbeľanoch (154 KJ) a v Krasňanoch (120 KJ).

V roku 2014, ako aj v predchádzajúcom roku, počet odoberaných titulov periodík dosiahol počet 57 titulov. Medzi knižnice, ktoré ponúkali periodiká svojim používateľom patrili knižnice v Rajeckých Tepliciach (9), v Rajci (6), v Stránskom (7), vo Varíne (6), v Krasňanoch (5), v Tepličke nad Váhom (4). v Gbeľanoch (4), v Nededzi (3), v Strečne (3), v Lysici (2). V Rosine, Turí, Hornom Hričove, Divinke s pob. v Lalinku, Terchovej a Paštinej Závade odoberali po jednom periodiku.

Z dotačného systému MK SR v podprograme 2.5 Akvizícia knižníc a 2.1 Knižnice a knižničná činnosť bol nákup knižného fondu podporený finančne v týchto knižniciach: Mestská knižnica Rajecké Teplice (1 618 €), Obecná knižnica Strečno (700 €), Obecná knižnica Krasňany (650 €), Obecná knižnica Korská (500 €) a Obecná knižnica Kunerad (500 €).

2. Používatelia

	2013	2014	Rozdiel
Používatelia celkom	4 035	3 865	- 170
Z toho deti do 15 rokov	2 232	2 014	- 218
% detí z celk. počtu používateľov	55,31	52,10	- 3,21
% dets. používateľov zo školopov.detí	36,13	29,46	- 6,67
% používateľov z počtu obyv.	5,49	6,31	+ 0,82
návštevníci knižníc	49 539	47 753	- 1 786

Aj v roku 2014 nastal v knižniciach okresu Žilina pokles počtu používateľov, a to o – 170 používateľov. Tento pokles mohla spôsobiť skutočnosť, že knižnice v Lutišiach a v Divine v sledovanom roku 2014 stagnovali. Výrazný pokles sa prejavil pri detských používateľoch, a to o – 218 používateľov, čo predstavuje v tomto ukazovateli medziročný pokles o 10,8 %.

Najväčší pokles používateľov zaznamenali knižnice v Rajci (- 119), v Belej (- 56), vo Svederníku (- 43), v Lutišiach (- 42), v Divine (- 38), v Ďurčinej (-16), v Dlhom Poli (- 15), v Dolnej Tižine (- 10), v Kanskej (- 10), v Kotrčinnej Lúčke (- 10), v Kanskej (- 10) a v Turí (- 10).

Ostatným knižniciam klesol počet používateľov len mierne: Horný Hričov, Kľače, Korská, Kotrčiná Lúčka, Lietavská Svinná Babkov, Malá Čierna, Nededza.

Na druhej strane veľmi pekne vzrástol počet používateľov v Tepličke nad Váhom (+ 88), v Lietave (+ 37) v Kunerade (+ 26), vo Varíne (+ 18), vo Fačkove (+ 10). V ostatných knižniciach počet používateľov vzrástol len mierne: Gbeľany, Brezany, Jasenové, Zbyňov.

V sledovanom období poklesol aj počet návštevníkov knižníc o - 1 786, čo môže súvisieť aj s neustálym každoročným poklesom počtu registrovaných používateľov.

3. Výpožičky

	2013	2014	rozdiel
Výpožičky celkom	97 590	103 894	+ 6 304
odborná pre dospelých	12 009	20 223	+8 214
krásna pre dospelých	37 348	37 236	- 112
odborná pre deti	8 143	10 786	+ 2 643
krásna pre deti	29 510	27 051	- 2 459
Periodiká	10 580	8 598	- 1 982
Z toho špeciálne dokumenty	0	0	0
počet výpožičiek na 1 obyvateľa	1,38	1,7	+ 0,32
počet výpožičiek na 1 používateľa	24,18	26,88	+ 2,7
obrat knižničného fondu	0,40	0,5	+ 0,05
MVS iným knižniciam	0	0	0
MVS z iných knižníc	0	0	0

Oproti predchádzajúcemu roku došlo v sledovanom roku 2014 vo verejných knižniciach okresu Žilina k nárastu počtu výpožičiek, a to o (+ 6 304), čo je medziročný nárast o 6,406 %. Ako v predchádzajúcom roku, tak aj v sledovanom roku 2014 bol zaznamenaný nárast vo výpožičkách odbornej literatúry pre dospelých (+ 8 214) a odbornej literatúry pre deti (+ 2 643). Pokles výpožičiek sa prejavil v krásnej literatúre pre dospelých (- 112) a v krásnej literatúre pre deti (- 2 459), čo môže byť odrazom nedostatočného nákupu krásnej literatúry pre detského a aj pre dospelého používateľa.

Knižnice v Lutišiach a v Divine v sledovanom roku 2014 nezaznamenali žiadne výpožičky. Zníženie výpožičiek bolo zaznamenané aj v ďalších

knižniciach: vo Svederníku - 431, čo je menej až o 91,51 % výpožičiek, v Malej Čiernej - 30, čo je menej až o 88,24 % výpožičiek, v Nezbudskej Lúčke - 142, čo je menej až o 52,21 % výpožičiek; v Lietavskej Lúčke – 179, čo je menej o 40,96 % výpožičiek; vo Veľkej Čiernej - 141, čo je menej o 39,28 % výpožičiek; v Dolnej Tižine – 669, čo je menej až o 32,65 % výpožičiek; v Divinke – 201, čo je menej až o 31,26 % výpožičiek; v Kotrčinej Lúčke – 95, čo je menej o - 30, 45 % výpožičiek; v Stránskom - 2 102, čo je menej o 30,42 % výpožičiek; v Stráži - 13, čo je menej o 30,23 % výpožičiek; vo Fačkove - 933, čo je menej o – 26,5 %; v Turí - 1 064, čo je menej o 20,27 % výpožičiek; v Hornom Hričove – 449, čo je menej o 19,72 % výpožičiek; v Konskej – 98, čo je menej o 18,81 % výpožičiek; v Belej – 147, čo je menej o 18 % výpožičiek; v Zbyňove - 19, čo je menej o 14,96 % výpožičiek; v Dlhom Poli – 189, čo je menej o 13,2 % výpožičiek; v Strečne - 573, čo je menej o 11,41 % výpožičiek v Bitarovej - 8, čo je menej o 8,6 % výpožičiek; v Terchovej - 743, čo je menej o 8,88 % výpožičiek; v Rajeckej Lesnej - 70, čo je menej o 8,16 % výpožičiek; v Brezanych -20, čo je menej o 6,13 % výpožičiek.

Mierny pokles výpožičiek bol v Gbeľanoch - 80, čo je menej o 3,7 % výpožičiek; v Rajeckých Tepliciach - 75, čo je menej o 1,08 % výpožičiek; v Lietave - 30, čo je menej o 1,01 % výpožičiek.

V sledovanom roku sa výrazne zvýšili počty výpožičiek v knižniciach: v Tepličke nad Váhom + 1 298, čo je viac o 42,75 % výpožičiek; vo Varíne + 3 561, čo je viac o 38,13 % výpožičiek; v Jasenovom + 121, čo je viac o 37,34 % výpožičiek, v Rajci + 9 503, čo je viac o 33,38 % výpožičiek; v Rosine + 215, čo je viac o 26,7 % výpožičiek; v Babkove + 176, čo je viac o 24,47 %; v Kunerade + 316, čo je viac o 21,74 % výpožičiek; v Lietavskej Svinnej + 15,04, čo je viac o 13,07 % výpožičiek; v Ďurčinej + 61, čo je viac o 11,73 % výpožičiek; v Porúbke + 11, čo je viac o 11,82 % výpožičiek; v Lysici + 158, čo je viac o 10 % výpožičiek.

Mierne sa zvýšili výpožičky v knižniciach: v Nededzi + 71, čo je viac o 2,5 % výpožičiek, v Kľačiach + 33, čo je viac o 3,4 % výpožičiek, v Krasňanoch + 99, čo je viac o 1,1 % výpožičiek.

Počet výpožičiek periodík poklesol o – 1 982, čo je menej o 18,7 % ako v roku 2013.

S nárastom výpožičiek sa zvýšili aj prepočtové ukazovatele na 1 používateľa a na 1 obyvateľa a tiež aj v obrate knižničného fondu (+ 0,05). V okrese Žilina na 1 obyvateľa pripadá 1,7 výpožičky (nárast o + 0,32 oproti roku 2013) a na 1 používateľa pripadá 26,88 výpožičiek (nárast o + 2,7 oproti roku 2013).

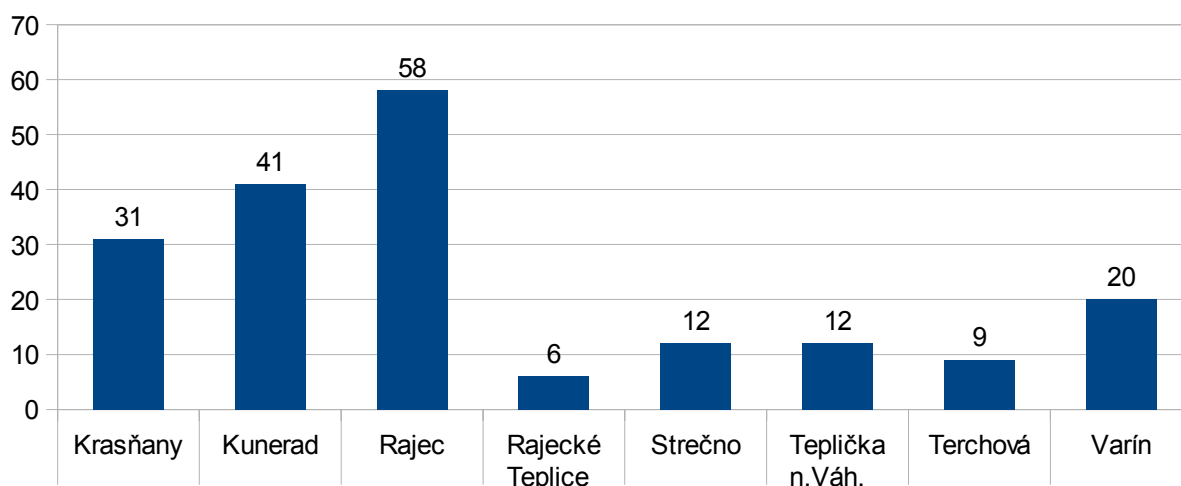
4. Ďalšie údaje

	2013	2014	rozdiel
Vzdelávacie a kultúrno-spoloč. podujatia	206	241	+ 35
z toho informačné prípravy	73	168	+ 95
Edičná činnosť	2	2	0
Pracovníci knižnice /prepočítaný stav/	6,95	6,24	- 0,71
z toho ženy	5,50	4,99	- 0,51
Zamestnanci vykonávajúci knihovnícke činnosti /prepočítaný stav/	6,95	6,24	- 0,71
Náklady na hlavnú činnosť /príjmy z hlavnej činnosti v €/	72 466	97 695	+ 25 229
Transfery na činnosť od zriaďovateľa /dotácie z obce/ + iných subjektov	63 185	85 446	+ 22 261
Tržby za knižničné činnosti	2 212	2 287	+ 75
Výdavky na hlavnú činnosť	78 433	98 482	+ 20 049
Z toho mzdové náklady	43 829	38 409	- 5 420
Prostriedky na nákup KF celkom	11 764	14 488	+ 2 724
Prostr. na nákup KF od zriaďovateľa /bez grantov a sponz. príspevkov/	9 674	11 020	+ 1 346
Prostriedky na nákup KF z podpory GS MK SR a iných sponzorov /Kia Motors/	2 090	3 468	+ 1 378
Nákup KF na 1 obyv. /eur/ prostriedky celkom	0,16	0,23	+0,07
Nákup KF na 1 obyv./eur/ bez prostr. z grantov a sponz. príspevkov	0,15	0,13	- 0,02
Kapitálové výdavky	18 150,54	0	0

V roku 2014 sa v knižniciach okresu Žilina zrealizovalo 241 podujatí, z toho bolo uskutočnených 168 informačných príprav, čo je o 95 viac než v roku 2013.

Počet podujatí spojených so zážitkovým čítaním, stretnutiami so spisovateľmi, tvorivými dielňami, a pod. sa zvýšil v roku 2014 o 35 podujatí. Najviac podujatí z verejných knižníc okresu Žilina dosiahla Mestská knižnica v Rajci. V knižnici sa zameriavajú najmä na besedy spojené so zážitkovým čítaním, „pasovaním prvákov“ za čitateľov knižnice, podujatia organizované v súvislosti s Medzinárodným dňom detskej knihy a besedy so spisovateľmi. Veľkú tradíciu má aj súťažná prehliadka v prednese duchovnej poézie a prózy Škrábikov Rajec.

Počet zrealizovaných podujatí vo vybraných knižniciach okresu Žilina

Najviac podujatí uskutočnili tieto obecné knižnice: Kunerad (41), Krasňany (31), Varín (20), Strečno (12), Teplička nad Váhom (12), Terchová (9) a Rajecké Teplice (6).

V knižnici v Kunerade organizujú pravidelne v mesiaci marec podujatie nazvané Marcové popíjanie čajíka. Zúčastňujú sa ho deti a mládež z Kuneradu. V priestoroch knižnice sa hrajú, čítajú si knihy, maškrtia a popíjajú voňavý čajík.

Aktívnou knižnicou v počte usporiadaných podujatí pre verejnosť je aj knižnica v Krasňanoch. V knižnici sa konajú zážitkové podujatia a informatické prípravy pre deti MŠ a ZŠ, jarné, jesenné a zimné výstavy s ukázkami aranžovania z prírodných materiálov a literárne posedenia. V priestoroch knižnice pravidelne nacvičuje ľudové piesne spevácka skupina Krasňanka. Knižnica tiež aktívne spolupracuje s klubom dôchodcov.

Zaujímavé podujatia pre deti aj dospelých pripravuje knižnica v Tepličke nad Váhom. Okrem vlastných úspešných podujatí (napr. Strašidelná knižnica, Noc v knižnici, Les ukrytý v knihe) si pozývajú na besedy aj spisovateľov, napr. Toňu Revajovú alebo spisovateľa a cestovateľa Petra Rúfusa, ktorý v knižnici prezentoval svoje fotografie a videá z ciest po krajinách juhovýchodnej Ázie.

Počas prázdnin 2014 knižnica vo Varíne zorganizovala pre deti a mládež animované programy. Deti navštívili napr. Kúdelnú izbu pani Otky v Strečne, kde si vyskúšali prácu na starých ľudových nástrojoch. Zúčastnili sa aj tábora, počas ktorého tvorili rôzne zaujímavé výrobky.

Prostriedky na nákup knižného fondu od zriaďovateľa /bez grantov a sponz. príspevkov/ vzrástli o (+ 1 346 €). Na nákup knižného fondu nedostali žiadne finančné prostriedky knižnice v 13-tich obciach. Medzi knižnice, v ktorých bol nákup KF podporený z rozpočtu obce finančne výraznejšie než v ostatných knižniciach okresu Žilina, patrili knižnice v Tepličke nad Váhom (318 €), v Gbeľanoch (206 €), v Strečne (145 €) a v Krasňanoch (122 €).

Hoci v roku 2013 bola zaznamenaná klesajúca tendencia v prostriedkoch na nákup KF z podpory GS MK SR a iných sponzorov /Kia Motors/ (- 2 568 €), v roku 2014 tieto prostriedky stúpili o (+ 1 378 €).

Vďaka grantovému systému Ministerstva kultúry SR dostala grant na nákup knižného fondu v hodnote 1 618 € Mestská knižnica v Rajci, 500 € knižnica v Kunerade a v Konskej, 650 € knižnica v Krasňanoch a 700 € knižnica v Strečne.

Spoločnosť Kia Motors nepodporila v roku 2014 peňažným darom žiadnu obecnú knižnicu.

V roku 2014 stúpili príjmy z hlavnej činnosti o + 25 229 € a výdavky na hlavnú činnosť o + 20 049 €.

Prepočet celkových prostriedkov na nákup KF na 1 obyvateľa sa zvýšil len mierne, a to o + 0,07 € oproti predchádzajúcemu roku a prepočet prostriedkov na nákup knižničného fondu len zo strany zriaďovateľa je o - 0,02 € nižší oproti predchádzajúcemu roku.

V sledovanom období prístup verejnosti na internet poskytovali knižnice v 18-tich obciach: Dolná Tižina, Gbeľany, Konská, Krasňany, Kunerad, Lietava, Lietavská Svinná-Babkov, Nededza, Podhorie, Porúbka, Rajec, Rajecké Teplice, Stránske, Strečno, Terchová, Teplička nad Váhom a Veľká Čierna, čo predstavuje 34 % z počtu knižníc okresu, vrátane pobočiek. V uplynulom roku verejné knižnice okresu Žilina využívali 63 počítačových staníc, z ktorých 39 je s pripojením na internet. Bezdrôtové pripojenie cez WiFi umožňujú knižnice v Rajci, v Porúbke a v Nededzi.

V okrese Žilina v sledovanom roku využívalo pre uľahčenie rutinných knižničných činností automatizovaný knižnično-informačný systém 6 knižníc. Mestské knižnice v Rajci a v Rajeckých Tepliciach a obecné knižnice v Gbeľanoch a v Konskej sú plne automatizované. V Obecnej knižnici v Gbeľanoch používajú systém Clavius, ostatné knižnice využívajú knižnično-informačný systém KIS MASK. Knižnica v Strečne v automatizácii nepokračuje. Obecná knižnica v Porúbke využíva vlastný knižnično-informačný systém, ktorého autorom je pán knihovník. Okrem budovania online katalógu v programe je možné zaznamenávať aj výpožičky kníh a viesť evidenciu používateľov.

Knižnica v Teplipke nad Váhom využíva služby „Výmenného fondu“ z Krajskej knižnice v Žiline. V rámci tejto služby si môžu obecné knižnice požičať knihy z fondu Krajskej knižnice v Žiline na obdobie pol roka, ktoré môžu následne požičiavať svojim používateľom. Viac informácií o výmennom fonde nájdete v poslednej prílohe tohto materiálu.

Krajská knižnica v Žiline vyhlásila v roku 2014 pre verejné knižnice okresov Žilina a Bytča súťaž KNIŽNICA HORNÉHO POVAŽIA. Do súťaže o získanie titulu sa prihlásili knižnice: Obecná knižnica v Kotešovej, Obecná knižnica v Tepličke nad Váhom, Mestská knižnica v Rajci a Obecná knižnica v Strečne. Titul KNIŽNICA HORNÉHO POVAŽIA 2014 získala Obecná knižnica v Strečne. Zásluhou zriaďovateľa knižnice, ale najmä húževnatej knihovníčky Ing. Evy Balcárovej dosahuje knižnica dlhodobo vynikajúce výsledky pri plnení svojho poslania a poskytuje kvalitné knižnično-informačné služby, ktoré sú v súlade s odporúčanými štandardami pre poskytovanie knižnično-informačných služieb verejnosti. V roku 2014 bolo v knižnici registrovaných 209 používateľov, ktorí si vypožičali 4 451 kníh a periodík. Knižnicu pravidelne navštevujú kolektívy žiakov základnej školy a pravidelne raz mesačne aj školská družina. Pani Balcárová organizuje pravidelne niekoľko tematicky veľmi zaujímavých podujatí (Noc s Andersenom spojená s návštevou hradu, Literárna súťaž Tvoríme vlastnú knihu s vyhodnotením, slávnostné pasovačky za čitateľov knižnice a mnohé ďalšie).

Foto: Odovzdávanie ocenenia Knižnica Horného Považia 2014 víťaznej Obecnej knižnici v Strečne.

Sprava:

Bc. Dušan Štadani (starosta obce Strečno),
Ing. Eva Balcárová (pracovníčka obecného úradu a knižnice),

Mgr. Božena Sobolová (Krajská knižnica Žilina)

Fotografická príloha 1 : Výber z podujatí zorganizovaných v knižniciach okresu Žilina v roku 2014

Podujatie: „Strašidelná knižnica“
Obecná knižnica v Tepličke n.
Váhom (aj s knihovničkou
Simonkou Ambrózovou)

Podujatia k Veľkej noci v
Obecnej knižnici v Krasňanoch

Podujatie: Pasovanie prvákov za čitateľov
v Mestskej knižnici Rajec

Autorka fotografie: Eva Pekná

Okres Žilina

	Obec, mesto	Kniž. fond 2014	Nákup KF + periodiká v € v r. 2014 zv. eur		Výpožičky 2013 2014		Rozd.	Používatelia 2013 2014		Rozd.	Počet otvár. hodín týžd.	Počet obyv.	% použ. z počtu obyv.	počet eur na KF na 100 obyv. od zriad.+ granty
1.	Belá	5 932	18	78	794	647	-147	328	272	-56	10	3 392	8,02	2,30
2.	Bitarová	2 011	0	0	93	85	-8	10	8	-2	1,5	727	1,10	0,00
3.	Brezany	2363	4	20	326	306	-20	38	41	3	2	581	7,06	3,44
4.	Čičmany	4515	0	0	0	0	0	0	0	0	0	165	0,00	0,00
5.	Divina	7587	0	219	637	0	-637	38	0	-38	10	2 405	0,00	9,11
6.	Divinka s p.v Lalinku	5 574	11	156	643	442	-201	10	10	0	2	1 027	0,97	15,19
7.	Dlhé Pole	6 895	22	223	1 432	1 243	-189	125	110	-15	8	1 939	5,67	11,50
8.	Dolná Tižina	4 484	18	443	2 049	1 380	-669	102	92	-10	7,50	1 306	7,04	33,92
9.	Dolný Hričov	3 194	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 554	0,00	0,00
10.	Ďurčiná	1 974	0	0	499	520	61	61	45	-16	2	1 098	4,10	0,00
11.	Fačkov	3 312	0	0	3 521	2 588	-933	55	65	10	1	1 240	5,24	0,00
12.	Gbeľany	7 608	206	1 146	2 164	2 084	-80	130	133	3	8	1 221	10,89	93,86
13.	Horný Hričov	4 436	26	203	2 277	1 828	-449	54	51	-3	3	781	6,53	25,99
14.	Hôrky	3 509	0	0	0	0	0	0	0	0	0	692	0,00	0,00
15.	Hričovské Podhr.	3 511	2	17	5	5	0	3	4	1	1	360	1,11	4,72
16.	Jasenové	2 970	12	82	203	324	121	15	22	7	1	593	3,71	13,83
17.	Kľače	3 922	44	129	943	976	33	51	47	-4	1,50	387	12,14	33,33
18.	Konská	3 136	58	562	521	423	-98	52	42	-10	4	1 478	2,84	38,02
19.	Kotrč.Lúčka	3 152	0	0	312	217	-95	23	13	-10	2	440	2,95	0,00
20.	Krasňany	5 271	122	1 279	9 083	9 182	99	196	197	1	10	1 441	13,67	88,76
21.	Kunerad	3 291	88	767	1 137	1 453	316	87	113	26	4	987	11,45	77,71
22.	Lietava	7 810	70	403	2 984	2 954	-30	78	115	37	4	1 432	8,03	28,14
23.	Lietavská Lúčka	3 707	32	221	437	258	-179	15	15	0	6	1 763	0,85	12,54
24.	Lietavská Svinná – Babkov	3 948	21	128	266	306	40	40	37	-3	1	998	3,71	12,85

Okres Žilina

	Obec, mesto	Kniž. fond 2014	Nákup KF + periodiká v € roku 2014 zv. eur		Výpožičky 2013 2014		Rozd.	Používatelia 2013 2014		Rozd.	Počet otvár. hodín týžd.	Počet obyv.	% použ. z počtu obyv.	počet eur na KF na 100 obyv. od zriad.+ granty
24.	Lietavská Svinná – Babkov	3 948	21	128	266	306	40	40	37	-3	1	998	3,71	12,85
25.	Babkov pob.	2 969	20	128	543	719	176	26	27	1	1	654	4,13	19,57
26.	Lutiše	3 886	0	0	88	0	-88	42	0	-42	2	756	0,00	0,00
27.	Lysica	2 970	49	253	1 409	1 567	158	108	113	5	2	824	13,71	30,70
28.	Malá Čierna	2 890	0	0	34	4	-30	24	22	-2	2	354	6,21	0,00
29.	Mojš	1 490	0	0	80	80	0	38	45	7	2	878	5,13	0,00
30.	Nededza	4 680	45	446	2 769	2 840	71	65	57	-8	4	1 007	5,66	44,29
31.	Nezbudská Lúčka	2 297	6	50	272	130	-142	20	25	5	1	401	6,23	12,47
32.	Ovčiarsko	2 431	0	0	0	0	0	0	0	0	0	599	0,00	0,00
33.	Paština Závada	2 982	0	0	291	274	-17	22	25	3	2	217	11,52	0,00
34.	Podhorie	3 409	0	0	281	205	-76	25	22	-3	2	861	2,56	0,00
35.	Porúbka	3 107	19	173	82	93	11	30	31	1	20	453	6,84	38,19
36.	Rajec	14 357	110	1 515	18 962	28 465	9 503	621	502	-119	45	5 889	8,52	25,73
37.	Rajecká Lesná	3 934	21	131	858	788	-70	81	81	0	4	1 224	6,62	10,70
38.	Rajecké Teplice	6 611	30	442	6 939	6 864	-75	250	250	0	20	5 120	4,88	8,63
39.	Rosina	6 403	19	186	590	805	215	38	40	2	2,50	3 086	1,30	6,03
40.	Stránske	5 797	35	120	6 910	4 808	-2 102	87	81	-6	8	785	10,32	15,29
41.	Stráža	3 238	0	0	43	30	-13	12	11	-1	1	673	1,63	0,00
42.	Strečno	7 793	145	1 252	5 024	4 451	-573	211	209	-2	8,5	2 575	8,12	48,62
43.	Svederník	5 729	9	84	471	40	-431	49	6	-43	1	1 026	0,58	8,19
44.	Šuja	2 240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	315	0,00	0,00
45.	Teplička n.Váh.	5 626	318	2 420	1 738	3 036	1 298	102	190	88	4	3 970	4,79	60,96
46.	Terchová	9 489	38	306	8 366	7 623	-743	293	298	5	20	3 092	9,64	9,90
47.	Turie	6 062	35	312	5 250	4 186	-1 064	48	38	-10	15	1 263	3,01	24,70
48.	Varín	13 336	51	500	5 778	9 339	3 561	239	257	18	25	3 803	6,76	13,15
49.	Veľká Čierna	2 313	0	0	359	218	-141	57	60	3	2	235	25,53	0,00
50.	Višňové	5 297	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 683	0,00	0,00
51.	Zbyňov	3 108	19	290	127	108	-19	36	43	7	2	838	5,13	34,61
	Spolu	238 556	1 706	14 690	97 590	103 894	6 344	4 035	3 865	-170	286	71 588		

Štandardy pre verejné knižnice okresu Žilina

Ministerstvo kultúry SR v nadväznosti na Zákon č. 183/2000 o knižniciach v znení neskorších predpisov a v súlade so Stratégiou rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008 – 2014 v roku 2010 vydalo Metodický pokyn MK SR č. MK-1669/2010-10/7472 z 1. júna 2010 k určeniu štandardov pre verejné knižnice. Jeho úplné znenie je prístupné na webovej stránke MK SR ako aj na stránke Krajskej knižnice v Žiline www.krajskakniznicazilina.sk v podstránke PRE KNIHOVNÍKOV – Vyhlášky a zákony. Hodnoty zadefinované štandardami predstavujú minimálnu úroveň pre knižnicu s príslušným počtom obyvateľov.

V ďalšej časti predkladáme hodnotenie plnenia štandardov v roku 2014 za jednotlivé knižnice v okrese Žilina.

**Príloha: PLNENIE ŠTANDARDOV ZA ROK 2014 – OKRES ŽILINA
(1. časť)**

Obec	Prírastky KF kúpou		Fin. prostriedky na knižničné fondy v eur		Percento používateľov z počtu obyvateľov	
	štandard	skutočnosť	štandard	skutočnosť	štandard	skutočnosť
Belá	202	18	1 616	78	8-12	9,72
Bitarová	35	0	263	0	7-9	1,39
Brezany	27	4	202	20	7-9	6,56
Divina	121	0	968	0	8-10	1,58
Divinka-Lalinok p.	10	11	75	156	7-9	0,97
Dlhé Pole	98	5	735	229	7-9	6,42
Dolná Tižina	64	18	480	443	7-9	7,8
Dolný Hričov	77	0	578	0	7-9	0
Ďurčiná	54	0	405	0	7-9	2,20
Fačkov	34	0	255	0	7-9	8,23
Gbeľany	61	206	458	1 146	7-9	10,73
Horný Hričov	39	26	293	203	7-9	6,97
Hr. Podhradie	18	0	135	17	7-9	0,83
Jasenové	30	12	225	82	7-9	2,55
KPače	19	44	143	129	7-9	13,50
Konská	73	58	548	562	7-9	3,51
Kotrč.Lúčka	21	0	158	0	7-9	5,38
Krasňany	72	122	540	1 279	7-9	13,5
Kunerad	49	88	368	767	7-9	8,85
Lietava	71	70	533	403	7-9	5,47
Liet.Lúčka	88	32	660	221	7-9	0,85
Liet.Svinná - Babkov	50	21	375	128	7-9	1,68
Babkov pob.	33	20	248	128	7-9	1,35
Lutiše	38	0	285	0	7-9	5,55
Lysica	41	49	315	253	7-9	13,71
Malá Čierna	18	0	135	0	7-9	6,21
Mojš	0	0	293	0	7-9	5,11
Nededza	50	43	375	446	7-9	5,66
Nezb.Lúčka	20	6	150	50	7-9	6,23
Pašt.Závada	11	1	83	17	7-9	11,52
Podhorie	42	0	315	0	7-9	2,56
Porúbka	22	19	165	173	7-9	6,84
Rajec	294	110	2 646	1 515	8-12	8,52

**PLNENIE ŠTANDARDOV ZA ROK 2014 – OKRES ŽILINA
(2. časť)**

Obec	Prírastky KF kúpou		Fin. prostriedky na knižničné fondy knihy+periodiká v €		Percento používateľov z počtu obyvateľov	
	štandard	skutočnosť	štandard	skutočnosť	štandard	skutočnosť
Rajec. Lesná	62	21	465	131	7-9	6,62
Rajec. Teplice	145	30	1 160	442	8-10	4,88
Rosina	182	19	1 456	186	8-12	6,03
Stránske	38	35	285	120	7-9	10,32
Stráža	34	0	255	0	7-9	1,63
Strečno	128	145	1 024	1 252	8-10	8,12
Svederník	51	9	383	84	7-9	0,58
Teplica n./V.	233	318	1 860	2 420	8-12	4,79
Terchová	239	38	1 912	306	8-12	9,64
Turie	98	35	735	312	8-12	3,01
Varín	222	51	1 776	500	8-12	6,76
Veľká Čierna	18	0	135	0	7-9	25,53
Zbyňov	41	19	308	290	7-9	5,13

VEREJNÉ KNIŽNICE OKRES BYTČA

1. Počet obyvateľov v okrese Bytča celkom	30 672
2. Počet obyvateľov v okrese bez Bytče	19 379
3. Počet obyvateľov v okresnom sídle	11 293
4. Počet školopovinných detí v okrese	2 859
5. Počet školopovinných detí v okresnom sídle	1 291
6. Počet obcí v okrese	11 + 1 mesto
7. Počet verejných knižníc v okrese	12 VK + 3 pob.
- z toho mestská knižnica	1 + 2 pob.
- z toho s profesionálnym knihovníkom	1 + 0 pob.
- z toho s dobrovoľným knihovníkom	10 + 1 pob.

8. V roku 2014 nebola zrušená žiadna knižnica.

9. Knižnica v Hlbokom dlhodobo nepracuje.

10. V roku 2014 v okrese Bytča pracovalo deväť neprofesionalizovaných knižníc a jedna knižnica s profesionálnym zamestnancom v Kotešovej.

11. Mzdu knihovníka okrem nepracujúceho Hlbokého vykázali všetky knižnice.

12. Na nákup knižničného fondu dostali od svojho zriaďovateľa prostriedky všetky pracujúce knižnice okrem Obecnej knižnice v Petroviciach.

13. V roku 2014 sa nepresťahovala žiadna knižnica.

14. V okrese Bytča sú plne automatizované dve knižnice – MsK Bytča a Obecná knižnica Kotešová.

15. V knižniciach okresu Bytča sa nachádza 23 počítačových staníc, z toho 16 je s pripojením na internet. Prístup obyvateľov na internet je možný v 5-tich knižniciach okresu Bytča (Bytča, Jablonové, Kolárovice, Maršová-Rašov, Štiavnik).

Prehľad štatistických údajov

	2013	2014	Rozdiel
Knižničné fondy celkom	90 819	91 559	+ 740
Zloženie knižničných fondov:			
odborná pre dospelých	19 175	19 434	+ 259
krásna pre dospelých	40 201	40 710	+ 509
odborná pre deti	3 162	3 227	+ 65
krásna pre deti	28 281	29 479	+1 198
z toho špec. dokumenty	1	0	- 1
počet zväzkov na 1 obyvateľa	2,99	3,07	+ 0,08
počet zväzkov na 1 používateľa	27,95	29,39	+ 1,44
prírastok KF	1 420	1 783	+ 363
z toho - kúpou	1 145	1 140	- 5
- darom	275	643	+ 368
úbytok KF	696	1 043	+ 347
Skutočný /čistý/ prírastok	724	740	+ 16
počet titulov dochádzajúcich periodík	40	40	0
Počet KJ spracovaných automatizovane	43 975	44 844	+ 869

Knižničný fond verejných knižníc okresu Bytča tvorí 91 559 knižničných jednotiek. V počte je zahrnutý aj knižničný fond nepracujúcej knižnice v Hlbokom nad Váhom. Keďže prírastok fondu získaný kúpou, ale aj darom bol vyšší ako úbytok, skutočný prírastok má plusovú hodnotu, a to + 740 KJ. Prírastok KJ získaných kúpou bol nižší v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 5 KJ a prírastok KJ získaných darom bol vyšší o 368 KJ.

Knižnice okresu Bytča odoberali 40 titulov periodickej tlače. Mestská knižnica Bytča ponúka svojim používateľom aj naďalej 34 titulov periodík, knižnica v Predmieri a v Kotešovej 2 periodiká, knižnica v Kolároviaciach a v Maršovej-Rašove 1 titul periodika. Ostatné knižnice periodiká neodoberajú.

Na nákup nových kníh nedostali finančné prostriedky obecné knižnice v Petroviciach a v Kolároviaciach.

Početne najviac kníh pre svojich používateľov nakúpila Mestská knižnica v Bytči 752 KJ a Obecná knižnica v Kotešovej 122 KJ. Vo Veľkom Rovnom nakúpili 84 KJ, v Štiavniku 73 KJ, v Predmieri 54 KJ, v Hvozdnici 17 KJ a v Jablonovom 14 KJ.

V prepočte prírastkov kúpou na 100 obyvateľov mesta alebo obce je opäť na prvom mieste Bytča 6,66 KJ, nasleduje Kotešová 6,25 KJ, Predmier 3,92 KJ, Súľov-Hradná 2,49 KJ, Veľké Rovné 2,14 KJ. Ostatné knižnice mali prírastky pod 2 KJ na 100 obyvateľov.

V sledovanom roku vyradovala knižnica vo Veľkom Rovnom 388 KJ, v Bytči 246 KJ, v Predmieri 136 KJ, v Štiavniku 114 KJ, v Jablonovom 72 KJ, v Kotešovej 38 KJ a v Petroviciach 49 KJ.

2. Používatelia

	2013	2014	Rozdiel
Používatelia celkom	3 249	3 115	-134
Z toho deti do 15 rokov	2 324	2 299	-25
% detí z celk. počtu používateľov	71,52	73,80	+ 2,28
% dets. používateľov zo školopov.detí	82,03	80,41	- 1,62
% používateľov z počtu obyv.	10,71	10,16	- 0,24
návštevníci knižníc	37 999	36 353	- 1 646

V knižniciach okresu Bytča poklesol počet používateľov o 134, z toho pri používateľoch do 15 rokov o 25 používateľov.

Výraznejšie sa pokles používateľov prejavil najmä v knižniciach v Bytči - 40 používateľov, v Štiavniku - 30 používateľov, v Maršovej-Rašove - 21 používateľov, v Predmieri -14 používateľov, v Kolároviaciach - 13 používateľov, v Jablonovom - 10 používateľov. V ostatných knižniciach obcí Hvozdnica Kotešová, Veľké Rovné klesli počty používateľov mierne oproti roku 2013, a to v priemere o 6 používateľov. Treba však dodať, že v MsK v Bytči je zaregistrovaných až 17,5 % obyvateľov mesta, čím sa knižnica zaradila medzi najlepšie mestské knižnice v Žilinskom kraji.

Nárast v počte používateľov zaznamenali len knižnice v Súľove-Hradnej + 10 používateľov a v Petroviciach + 1 používateľ.

Mestská knižnica v Bytči a Obecná knižnica v Štiavniku opäť ponúkla deťom základných škôl možnosť využiť na úhradu členského poplatku kultúrne poukazy. V Obcej knižnici v Štiavniku počet detských používateľov predstavoval až 97 % z celkového počtu používateľov a v Mestskej knižnici v Bytči bolo 75 % detských používateľov z celkového počtu používateľov knižnice.

V sledovanom roku 2014 sa zvýšilo percento detských používateľov z celkového počtu používateľov a dosiahlo 73,80 %. Percento detských používateľov z počtu školopovinných detí sa ale znížilo o 1,62 %. No aj napriek miernemu zníženiu, v okrese Bytča je v knižniciach zaregistrovaných až 80 % školopovinných detí.

Mierne sa znížilo percento používateľov z počtu obyvateľov, a to o 0,55 % .

Počet návštevníkov knižníc v roku 2014 klesol o 4,53 %.

3.Výpožičky

	2013	2014	rozdiel
Výpožičky celkom	84 038	81 716	- 2 322
odborná pre dospelých	20 320	19 548	- 772
krásna pre dospelých	30 301	29 999	- 302
odborná pre deti	4 349	3 956	- 393
krásna pre deti	16 629	16 048	- 581
periodiká	12 439	12 165	- 274
špeciálne dokumenty	0	0	0
počet výpožičiek na 1 obyvateľa	2,77	2,75	- 0,02
počet výpožičiek na 1 používateľa	25,87	26,23	+ 0,36
obrat knižničného fondu	0,93	0,89	- 0,04
MVS iným knižniciam	6	6	0
MVS z iných knižníc	978	1 198	+ 220
Počet vypracovaných rešerší	51	51	0

Počet výpožičiek v sledovanom období poklesol o - 2 322 výpožičiek, čo je o 2,8 % výpožičiek menej oproti roku 2013. Najväčší pokles vo výpožičkách zaznamenala knižnica v Hvozdnici - 115 KJ, čo je menej o 35,28 % výpožičiek.

Zníženie výpožičiek bolo zaznamenané v knižniciach v Kolárovcich - 172, čo je menej o 23,95 % výpožičiek; v Predmieri - 244, čo je menej o 15,7 % výpožičiek; v Maršovej-Rašove - 64, čo je menej o 12,62 % výpožičiek; v Súľove-Hradnej - 21, čo je menej o 10,2 % výpožičiek; v Petrovcich - 59, čo je menej o 6,4 % výpožičiek; v Kotešovej - 134, čo je menej o 3,27 % výpožičiek a v Bytči - 2 310 KJ, čo je menej o 3,3 % výpožičiek.

Naopak nárast vo výpožičkách zaznamenala knižnica v Štiavniku, a to o + 144, čo je viac o 6,5 % výpožičiek; knižnica v Jablonovom + 625, čo je viac o 31,9 % výpožičiek a knižnica vo Veľkom Rovnom + 28, čo je viac o 2,02 % výpožičiek.

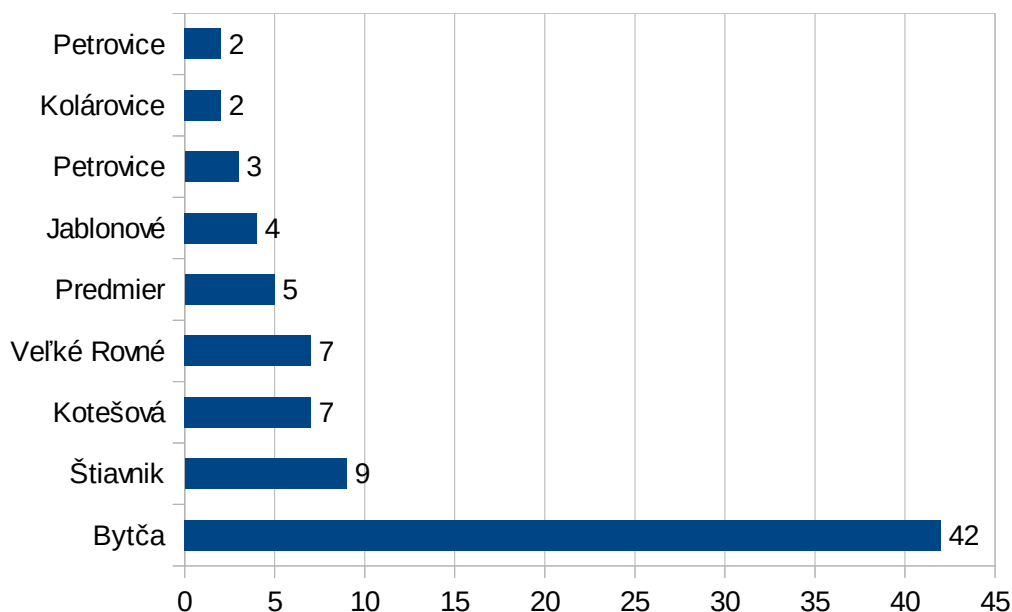
Mestská knižnica v Bytči je aj naďalej jedinou knižnicou v okrese, ktorá v sledovanom roku pre svojich používateľov poskytovala rešeršné služby. V roku 2014 bol v knižnici vypracovaný rovnaký počet rešerší ako v roku 2013, a to 51 rešerší.

V roku 2014 bolo z iných knižníc vypožičaných 1 198 výpožičiek. Túto službu okrem knižnice v Bytči naďalej realizuje aj knižnica v Kotešovej. Väčšiu časť medziknižničných výpožičiek 928 zrealizovala Mestská knižnica v Bytči a zvyšných 270 výpožičiek zrealizovala Obecná knižnica v Kotešovej.

4. Ďalšie údaje

	2013	2014	rozdiel
Vzdelávacie a kultúrno-spoloč.podujatia	74	79	+ 5
z toho informačné prípravy	53	56	+ 3
Edičná činnosť	0	0	0
Pracovníci knižnice /prepočítaný stav/	4,44	5,3	+ 0,86
z toho ženy	4,44	5,3	+ 0,86
Zamestnanci vykonávajúci knih. činnosti	3,84	4,7	+ 0,86
Náklady na hlavnú činnosť /príjmy z hlavnej činnosti v €/	94 475	77 499	- 16 976
Transfery na činnosť od zriaďovateľa /dotácie z rozpočtu obce/	85 516	71 585	- 13 931
Tržby za knižničné činnosti	2 444	2 622	+ 178
Výdavky na hlavnú činnosť	87 900	74 452	- 13 448
Z toho mzdové náklady	37 713	38 079	+ 366
Prostriedky na nákup KF celkom /€/	9 921	10 866	+ 945
Prostr.na nákup KF bez grantov a sponz. prís. p.	3 439	8 666	+ 5 227
Prostr. na nákup KF z grantového systému MK SR a od sponzorov	6 514	2 200	- 4 314
Nákup KF na 1 obyv. /€/ prostriedky celkom	0,33	0,37	+ 0,04
Nákup KF na 1 obyv./€/ bez prostriedkov z grantov a sponz. príspevkov	0,11	0,29	+ 0,18
Kapitálové výdavky	0	0	0

Graf: Počet kultúrno-spoločenských podujatí zrealizovaných v knižniciach okresu Bytča

Počet kultúrno-spoločenských podujatí zrealizovaných v knižniciach okresu Bytča mierne stúpol aj v roku 2014, a to o 5 podujatí. Podstatnú časť týchto podujatí tvoria informačné prípravy pre žiakov základných a stredných škôl s počtom 56. Najviac podujatí usporiadali v MsK Bytči (42) a v obecných knižniciach: v Štiavniku (9), v Kotešovej (7), vo Veľkom Rovnom (7), v Predmieri (5), v Jablonovom (4), v Petroviciach (3) a v Kolárovinciach (2).

Obecné knižnice v Maršovej-Rašove, v Hvozdnici a v Súľove-Hradnej nezrealizovali žiadne podujatie.

Mestská knižnica v Bytči zorganizovala pestrú paletu podujatí. Zamerala sa najmä na informačnú výchovu detí a mládeže (38). Okrem organizovania vzdelávacích aktivít sa knižnica pravidelne zapája do celoslovenských podujatí na podporu čítania pre deti napr. Noc s Andersenom a detský čitateľský maratón - „Čítajme si“, počas ktorého sa deti z viacerých miest Slovenska snažia prekonať rekord z predchádzajúceho roka v počte prihlásených „čítajúcich“ detí.

Osobitne chceme vyzdvihnúť Obecnú knižnicu vo Veľkom Rovnom, ktorá v sledovanom roku usporiadala 7 podujatí. Knižnica sa aktivizuje najmä počas mesiaca marec, kedy v knižnici prebiehajú rôzne aktivity. Oblúbenou medzi deťmi je Noc s rozprávkou, počas ktorej deti zažívajú „rozprávkovú noc“, súťažia, čítajú a nakoniec prespávajú v priestoroch knižnice a školy. Okrem vlastných podujatí pani knihovníčka Obecnej knižnice vo Veľkom Rovnom angažuje detských čitateľov knižnice aj do ďalších podujatí na podporu čítania, ktoré majú celoslovenskú pôsobnosť: napr. Detský čitateľský maratón, súťaž Čítame s Osmijankom a projekt Vráťme knihy do škôl.

V sledovanom roku transfery na činnosť od zriaďovateľa síce klesli o - 13 931 € (- 16,3 %), ale prostriedky od zriaďovateľov na nákup kníh sa zvýšili o 5 227 € oproti roku 2013.

Nárast dotácie sa prejavil hlavne v MsK v Bytči, ktorá získala od zriaďovateľa na nákup literatúry 5 499 €.

Zriaďovatelia obcí podporili nákup knižničného fondu v Predmieri sumou 525 €, v Štiavniku sumou 477 €, vo Veľkom Rovnom 446 €, v Maršovej-Rašove sumou 251 €, v Kotešovej sumou 238 €, v Hvozdnici sumou 100 €, v Jablonovom sumou 50 € a v Súľove-Hradnej sumou 27 €. Knižnice v Petroviciach, Kolárovinciach však nedostali na nákup knižničného fondu od svojich zriaďovateľov žiadne finančné prostriedky.

Z Grantového systému MKSR bola podporená Obecná knižnica v Kotešovej sumou 600 € a Mestská knižnica v Bytči sumou 2 643 €.

Vo verejných knižniciach okresu Bytča je 23 počítačových staníc, z ktorých 16 je s prístupom na internet (Bytča, Jablonové, Kotešová, Maršová-Rašov a Štiavnik). Mestská knižnica v Bytči a knižnica v Kolárovinciach umožňujú vo svojich priestoroch aj bezdrôtové pripojenie cez sieť WiFi.

MsK v Bytči, ako jediná knižnica v okrese Bytča, má svoju vlastnú webovú stránku, prostredníctvom ktorej poskytuje informácie o svojich službách, podujatiach a aktivitách. Vo svojich priestoroch poskytuje používateľom prístup do mnohoborovej licencovanej databázy EBSCO.

V sledovanom roku možnosť zapožičania si „výmenného fondu“ z Krajskej knižnice v Žiline využili knižnice v Kotešovej, v Maršovej-Rašove a v Jablonovom. Viac informácií o výmennom fonde nájdete v poslednej prílohe predkladaného materiálu.

„Po stopách knižníc a kultúrnych pamiatok nášho regiónu“, tak sme nazvali cestovateľskú aktivitu určenú všetkým knihovníkom okresu Žilina a Bytča. Jej cieľom je spoznávanie kultúrnych hodnôt, ale hlavne knižníc na území nášho regiónu. Pri zrode tejto aktivity sme sa inšpirovali heslom: „Lepšie je vidieť, ako stokrát počuť“ a našim zámerom je umožniť mestským, profesionálnym i neprofesionálnym knihovníkom spoznať aktívne a dobre fungujúce knižnice, ktoré môžu byť pre nás vzorom a od ktorých sa môžeme inšpirovať pri práci vo svojej knižnici. V roku 2014 sme v rámci prvého ročníka navštívili Mestskú knižnicu v Bytči, ktorá vďaka svojmu zodpovednému prístupu, ktorý uplatňuje pri uspokojovaní knižničných a informačných potrieb obyvateľov mesta Bytča i celého okresu Bytča, patrí k najlepším knižniciam v Žilinskom kraji. Riaditeľka Mestskej knižnice Ľubica Raždíková nám pri dobrej káve

porozprávala o najdôležitejších aktivitách knižnice a zoznámila nás s priestormi a možnosťami, ktoré knižnica pri poskytovaní služieb využíva. Okrem knižnice sme navštívili Štátny oblastný archív, ktorý uchováva vzácne dokumenty týkajúce sa histórie nášho kraja. V zrenovovanom objekte Považského múzea v Sobášnom paláci, ktorý sme tiež navštívili, sme si pozreli výstavu Feudáli Horného Považia, ktorá približovala panstvá a rody severozápadného Slovenska. Zúčastneným knihovníckam sa výlet páčil a už teraz Vás všetkých pozývame na ďalší ročník cestovateľskej aktivity knihovníkov Horného Považia, ktorá sa bude konať v máji 2016. Naším cieľom bude návšteva víťaznej knižnice súťaže Knižnica Horného Považia 2014, a to Obecná knižnica v Strečne. Počas výletu navštívime aj Národnú kultúrnu pamiatku Hrad Strečno a v prípade priaznivého počasia sa odvezieme na pltiach po rieke Váh. Ste srdečne vítaní.

Účastníčky 1. ročníka knihovníckej cestovateľskej aktivity “Po stopách knižníc a kultúrnych pamiatok nášho regiónu“ pred Štátnym oblastným archívom v Bytči, január 2014.

Foto: archív Krajskej knižnice v Žiline.

Fotografická príloha 2: Výber z podujatí zorganizovaných v knižniciach okresu Bytča

Podujatie „Čítajme“ si v MsK Bytča

Deti sa hrajú s „knižničným pexesom“ v knižnici v Kotešovej

Podujatie Noc s rozprávkou v knižnici vo Veľkom Rovnom

Okres Bytča

P. č.	Obec, mesto	Kniž. fond 2014	Nákup KF knihy+periodiká v € v roku 2014 zv. eur		Výpožičky 2013 2014		Rozd.	Čitatelia 2013 2014		Rozd.	Počet otvár. hodín týžd.	Počet obyv.	% použ. z počtu obyv.	počet eur na KF na 100 obyv. od zriad.+ grant. zdroje
1.	Bytča	30 886	752	8 142	70 952	68 642	-2 310	2018	1978	-40	40	11 293	17,52	72,10
2.	Hlboké	2 766	0	0	0	0	0	0	0	0	0	914	nep.	0,00
3.	Hvozdnica	3 124	17	100	326	211	-115	38	29	-9	2	1 183	2,45	8,45
4.	Jablonové	5 362	14	50	1 335	1 960	625	88	78	-10	5	884	8,82	5,66
5.	Kolárovice	6 804	0	10	718	546	-172	58	45	-13	2	1 839	2,45	0,54
6.	Kotešová	9 558	122	838	4 093	3 959	-134	272	268	-4	20	1 952	13,73	42,93
7.	Maršová- Rašov	5 805	1	251	507	443	-64	66	45	-21	2	831	5,42	30,20
8.	Petrovice	4 267	0	0	924	865	-59	52	53	1	4	1 535	3,45	0,00
9.	Predmier	5 088	54	525	1 555	1 311	-244	71	57	-14	3	1 377	4,14	38,13
10.	Súľov – Hradná	7 881	23	27	206	185	-21	32	42	10	2	922	4,56	2,93
12.	Štiavnik	6 734	73	477	2 070	2 214	144	478	448	-30	6	4 097	10,93	11,64
13.	Veľké Rovné	3 284	84	446	1 352	1 380	28	76	72	-4	4	3 819	1,89	11,68
14.	Spolu	91 559	1 140	10 866	84 038	81 716	-2 322	3 249	3 115	-134	90	30 646		

Štandardy pre verejné knižnice okresu Bytča

V tejto časti predkladáme hodnotenie plnenia štandardov v roku 2014 za jednotlivé knižnice v okrese Bytča.

PLNENIE ŠTANDARDOV ZA ROK 2014 – OKRES BYTČA

Obec	Prírastky KF kúpou		Fin. prostriedky na knižničné fondy v eur		Percento používateľov z počtu obyvateľov	
	štandard	skutočnosť	štandard	skutočnosť	štandard	skutočnosť
Bytča	1 131	752	10 179	8 142	10-15	17,52
Hvozdnica	59	17	443	100	7-9	2,45
Jablonové	43	14	323	50	7-9	8,82
Kolárovice	90	0	675	10	7-9	2,45
Kotešová	96	122	720	65	7-9	13,73
Maršová	42	1	315	251	7-9	5,42
Petrovice	76	0	570	0	7-9	3,45
Predmier	69	54	518	525	7-9	4,14
Súľov-Hradná	29	23	218	27	7-9	4,56
Štiavnik	244	73	1 952	477	8-12	10,93
Veľké Rovné	233	84	1 864	446	8-12	1,89

Dohoda o poskytnutí výmenného súboru kníh Výpožičný poriadok výmenného súboru kníh

Výmenný súbor kníh Krajskej knižnice v Žiline sa zapožičiava na základe dohody uzavretej medzi Krajskou knižnicou v Žiline, zastúpenou Mgr. Katarínou Šušoliakovou, riaditeľkou, a obecným úradom v..... zastúpeným , starostom obce

- Dohoda je zároveň aj výpožičným poriadkom výmenného súboru kníh
- Výmenný súbor sa obecnej knižnici zapožičiava bezplatne na dobu 3 mesiace
4 mesiace
5 mesiacov
6 mesiacov /jar – jeseň/
- Obecny úrad zabezpečí poverenú osobu /najlepšie knihovníka obecnej knižnice/. Táto osoba bude knihy výmenného súboru preberať, nevrátené knihy u čitateľov urgovať a výmenný súbor kníh odovzdávať.
- Poverený pracovník Metodického oddelenia Krajskej knižnice v Žiline výmenný súbor pripraví – uskutoční výber kníh podľa požiadaviek obecného knihovníka, spíše zoznam vybraných kníh, ktorý pri odovzdávaní podpíše.
- Pri preberaní výmenného súboru poverená osoba /knihovník/ obdrží zoznam preberaných kníh, ktorý skontroluje a prevzatie potvrdí podpisom.
- Knihovník zodpovedá za stav kníh, ktoré sú obsahom výmenného súboru a tiež za straty, ku ktorým môže pri požičiavaní dôjsť.
- V prípade, že čitateľ knihu stratí, je povinný uhradiť cenu stratenej knihy plus poplatok podľa aktuálneho cenníka manipulačných poplatkov Krajskej knižnice v Žiline za stratu dokumentu /beletria, detská literatúra a detská náučná literatúra 3,30 €, náučná literatúra pre dospelých 6,50 €./
- Finančná čiastka za stratu, alebo poškodenie knihy bude zaplatená poverenej osobe /obecnému knihovníkovi/, ktorý túto čiastku odovzdá Krajskej knižnici v Žiline pri výmene súboru kníh. Po zaplatení stratenej alebo poškodenej knihy bude Krajskou knižnicou v Žiline vydaný doklad o zaplatení.
- Pred uplynutím stanovenej výpožičnej doby výmenného súboru poverený pracovník /knihovník/ rozpožičané knihy zhromaždí, skontroluje podľa priloženého zoznamu kníh, prípadne doplní údaje o stratách a poškodeniach a pripraví na odovzdanie.
- V prípade, že výmenný súbor nebude v poriadku vrátený v dohodnutom termíne, nebude príslušnej obecnej knižnici ďalší výmenný súbor zapožičaný.
- Výpožičky kníh z výmenného súboru sa započítavajú do výpožičiek konkrétnej obecnej knižnice.
- Táto dohoda je vyhotovená v 3 exemplároch – pre Krajskú knižnicu v Žiline, príslušný obecný úrad a poverenú osobu (knihovníka obecnej knižnice).

V Žiline

.....
Krajská knižnica v Žiline
Mgr. Katarína Šušoliaková, riaditeľka

.....
Obecný úrad, štatutárny zástupca

Názov: Mestské a obecné knižnice v okrese Žilina a Bytča v roku 2014

Zostavila: Michaela Matúšková

Zodpovedná redaktorka: Mgr. Katarína Šušoliaková

Rok vydania: 2015

Fotografie: archív Krajskej knižnice v Žiline, MSK Rajec, MSK Bytča, Obecné knižnice v Kotešovej, vo Veľkom Rovnom, v Krasňanoch a v Tepličke nad Váhom.

Náklad: 60 ex.

Počet strán: 30 +5 príloh

Vydané pre vnútornú potrebu verejných knižníc